

Politisk plattform

for Norges BygdekvinneLag

Lagets formål er å samle kvinner som ser betydningen av aktive bygdemiljø og primærnæringene. Norges Bygdekvinnelag er en partipolitisk nøytral organisasjon som skal ivareta kvinnes og bygdefolkets kulturelle, sosiale og økonomiske interesser og bygge på likeverd, demokrati og kristen kulturarv.

Mat- og matkultur

For Norges Bygdekvinnelag er det grunnleggende at alle skal kunne lage sunn, god og næringsrik mat. Det er viktig å formidle håndbåren kunnskap om mattradisjoner og at folk i alle livsfaser lærer om lokale råvarer og tradisjoner. Samtidig er det gledelig at norske tradisjoner og råvarer tilpasses tiden og brukes på nye måter.

Matkultur

Matkultur er en vesentlig del av kulturarven vår. Det er viktig å samle og skrive ned oppskrifter, lage kokebøker og dokumentere mattradisjonene. Mye av den håndbårene kunnskapen må læres praktisk for at den skal overleve. Derfor er det viktig at skoleverket, barnehager, museer, åpne gårder, kokker og media er opptatt av matkultur.

Råvarene vi tradisjonelt har hatt tilgang til, har dannet grunnlag for norsk matkultur. Tilgang til, og kunnskap om lokale råvarer og sesongmat er derfor viktig for å bevare matkulturen vår.

Matproduksjon

Norges Bygdekvinnelag mener alle land skal ha rett til å bestemme over egen matproduksjon i tråd med matsuverenitetsprinsippet. Samtidig har alle land plikt til å bidra til det globale matfatet gjennom å utnytte egne ressurser. Et levende landbruk er en forutsetning for ivaretagelsen av norsk matkultur og kulturlandskap. Det er derfor nødvendig å opprettholde matproduksjon over hele landet.

Matmakt

Som forbrukerorganisasjon mener Norges Bygdekvinnelag at myndighetene må begrense maktkonsentrasjonen i matvarekjeden. Matprodusentenes og samvirkeorganisasjonenes kontroll over produktene i næringskjeden må styrkes.

For å sikre forbrukernes interesser må lov om god handelskikk i dagligvarekjeden innføres. En slik lov kan gi forbrukerne større valgmulighet og forenkle produsenters tilgang til markedet. Det må innføres obligatorisk merking av innhold, produsent og produksjonssted på alle matvarer.

Mat og oppvekst

Kosthold er avgjørende for folkehelsen. Matlaging og fysisk aktivitet er viktig i skolen. Bygdekvinnelaget mener faget ”Mat og helse” må prioriteres med gode læremidler, gode råvarer og at det blir utdannet fagkyndige lærere til grunnskolen.

Norges Bygdekvinnelag mener det må innføres et gratis daglig skolemåltid. En skolematordning vil gi barn og ungdom god og næringsrik mat i løpet av skoledagen. Den vil ha innvirkning på konsentrasjon og trivsel, bidra til å utjevne sosiale forskjeller og være et forebyggende helsetiltak.

Matsikkerhet og beredskap

Den nasjonale matproduksjonen utgjør et sikkerhetsnett for befolkningen nå og i fremtiden. Det er avgjørende at vi opprettholder matproduksjonen og utnytter de dyrkbare arealene og beiteressursene vi har. Å være avhengig av stor import av mat og fôr gjør oss sårbare. Norges Bygdekvinnelag mener derfor det må opprettes et nasjonalt beredskapslager for korn, med kapasitet for matkorn, såkorn og fôr til ett år.

Bygdekvinnelaget mener det er svært viktig å styrke det nasjonale jordvernet. Matjord kan bygges ned raskt, men tar flere hundre år å bygge opp igjen. Vern av matjord må derfor veie tungt i arealplanlegging, og staten må ta et ekstra ansvar for å sørge for en helhetlig forvaltning.

Miljø

Miljøet er et felles gode som både myndigheter, produsenter og enkeltpersoner har plikt til å forvalte og bevare for fremtidige generasjoner. Norges Bygdekvinnelag engasjerer seg i miljø saker som omhandler matproduksjon og forbruk.

Bærekraftig matproduksjon

Bygdekvinnelaget mener et bærekraftig landbruk er avgjørende for å sikre et godt miljø og sikker tilgang til sunn mat. Naturressursene må forvaltes og utnyttes i et langsiktig perspektiv. Landbruks- og fiskerinæringene bør ha et lavest mulig forbruk av sprøytemidler og miljøgifter. Det er viktig at de nasjonale målene for økologisk produksjon og omsetning blir nådd.

Bærekraftig matproduksjon er også viktig i et klimaperspektiv. Matproduksjonen på verdensbasis er svært sårbar overfor klimaendringer, og presses av både befolkningsvekst og arealmangel. Landbruket kan og må bli en del av løsningen på verdens miljø- og klimaproblemer, og norsk landbruk må bidra til reduksjon i klimautslipp fra egen næring.

Kulturlandskapet har et unikt artsmangfold som må bevares. Det er viktig å ta vare på, forske på og bruke norske arter og ressurser i matproduksjonen. Sortsutvikling og bevaring er viktig for biologisk mangfold, verdiskaping og klimatilpasning.

Genmodifiserte organismer

Genmodifiserte organismer (GMO) er organismer som har fått forandret sitt arvemateriale på en måte som ikke er mulig gjennom tradisjonell kryssning eller avl. I dag utgjør GMO en global trussel mot det biologiske mangfoldet. Bygdekvinnelaget mener det finnes for lite uavhengig forskning på konsekvensene av GMO til at det er forsvarlig å bruke det i dag, og sier derfor nei til all GMO i mat og for på grunnlag av føre-var-prinsippet.

Bærekraftig forbruk

Forbrukere kan bidra til et bærekraftig forbruk ved å sende signaler til produsenter, foredlere og forhandlere om hva slags produkter de ønsker. Forbrukere må også bevisstgjøres på å utnytte ressursene bedre, både når det gjelder mat og andre varer. Forebygging av matkasting og større grad av gjenbruk og resirkulering er eksempler på hvordan man kan bedre utnyttelsen av ressurser.

Kvinneliv

Kvinnens sosiale og økonomiske rettigheter

I verdenssammenheng er norske kvinner svært privilegerte. Samtidig er det fortsatt store forskjeller mellom kvinners og menns sosiale og økonomiske stilling både i Norge og internasjonalt. Norges Bygdekvinnelag mener alle har et ansvar for å bidra til likestilling ved å styrke kvinners posisjon i samfunnet.

Økonomisk likestilling og selvstendighet er en forutsetning for at kvinner skal ha reell bestemmelsesrett over eget liv. Norges Bygdekvinnelag vil arbeide aktivt for å sikre opparbeidede rettigheter i norsk arbeidsliv. Det er avgjørende at kvinner som deler felles eiendom eller bedrift med partner sikres juridiske rettigheter og kunnskap.

Styrke kvinners innflytelse i samfunnet

Norges Bygdekvinnelag ønsker flere kvinner inn i sentrale posisjoner i politikk, organisasjoner og næringsliv. Norges Bygdekvinnelag støtter tiltak og kampanjer for å få flere kvinner inn i politikk på alle nivå.

Norges Bygdekvinnelag vil arbeide aktivt for å stoppe vold mot kvinner nasjonalt og internasjonalt.

Øke samholdet mellom kvinner nasjonalt og internasjonalt

Norges Bygdekvinnelag vil bidra til å bygge felleskap mellom alle kvinner i Norge uavhengig av hvor de kommer fra, og vil arbeide aktivt for å inkludere innflyttere i sine lokalsamfunn. Norges Bygdekvinnelag samarbeider med kvinneorganisasjoner nasjonalt og internasjonalt. Bygdekvinnelaget mener norsk bistand må ivareta kvinners sosiale, økonomiske og juridiske rettigheter.

Nærings- arbeids- og samfunnsliv

Levende bygder

Aktive bygdemiljø og primærnæringene er en forutsetning for næringsutvikling og sysselsetting i hele landet. Ny næringsvirksomhet er viktig for verdiskaping i bygdene, og innovasjon og entreprenørskap må oppmuntres gjennom politiske og økonomiske virkemidler.

Norges Bygdekvinnelag krever at politikerne legger til rette for at helsetjenester, infrastruktur og kommunale velferdstjenester opprettholdes og utvikles. Dette er viktig for at det skal være mulig og attraktivt å bo i bygdene.

Trivsel er viktig for bolyst og levende bygder. Her spiller frivillige lag og foreninger en svært viktig rolle. Frivilligheten bidrar også til å styrke demokratiet. Bygdekvinnelaget mener at frivilligheten må støttes med gode og enkle økonomiske ordninger.

Trygge lokalsamfunn

Beredskapsarbeid handler om å skape trygge lokalsamfunn og sikre menneskelige behov. Norges Bygdekvinnelag og andre organisasjoner kan spille en viktig rolle i det sivile beredskapsarbeidet i sitt lokalmiljø.

Kultur

Norges Bygdekvinnelag ser det som positivt at kulturen vår er i stadig utvikling. Samtidig har vi alle et ansvar for at vi viderefører den kunnskapen generasjonene før oss har bygget opp. Kulturarv er et innholdsrikt begrep, og Norges Bygdekvinnelag fokuserer på de delene av kulturarven som tradisjonelt har vært forvaltet av kvinner, som matkultur og håndverkstradisjoner.

I takt med globalisering og ny teknologi er det viktig å bevare, og være stolt over, kulturarven vår. Aktive bygdekvinnelag bidrar til dette.

Norges BygdekvinneLag 2014

www.bygdekvinneLaget.no - post@bygdekvinneLaget.no

Trykkeri og layout: Flisa Trykkeri - www.flisatrykkeri.no